

asplan
viak

VANYLVEN KOMMUNE

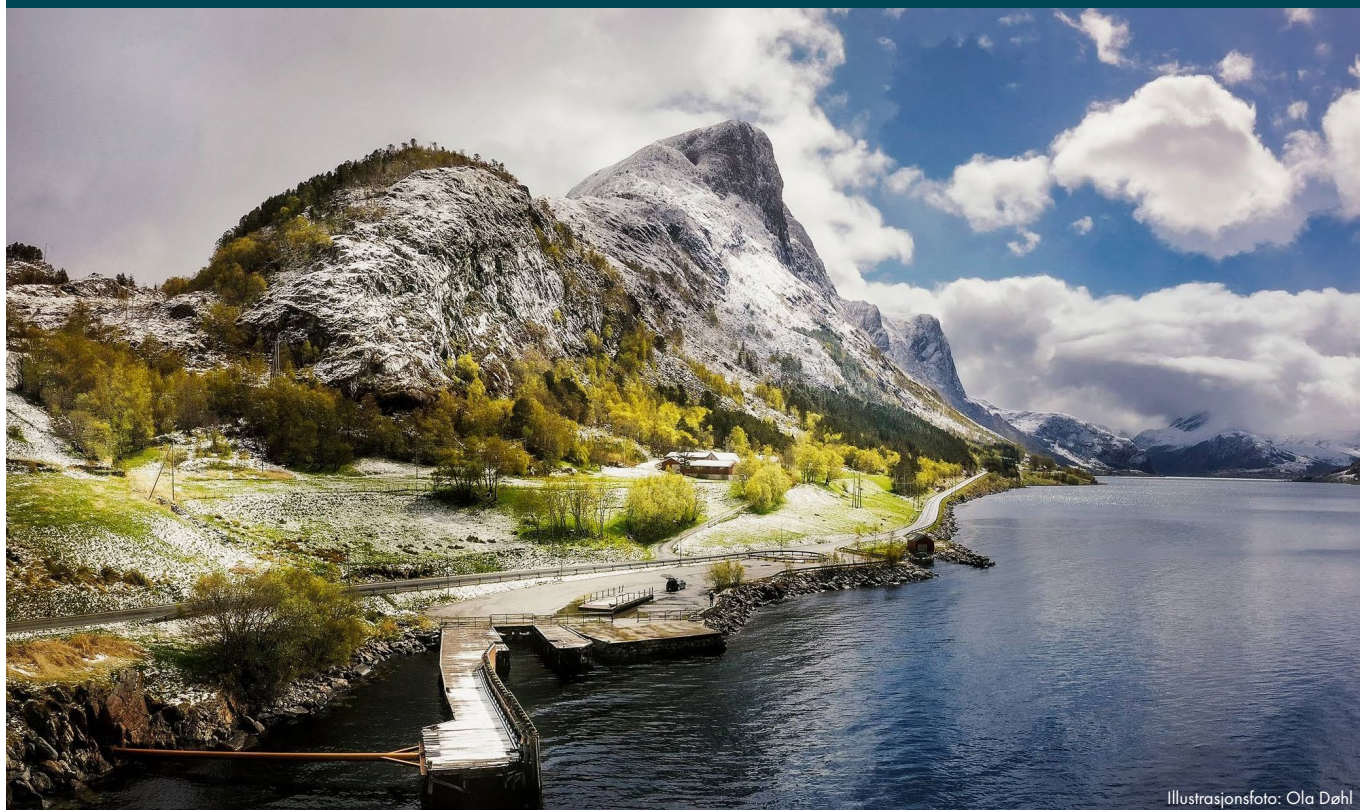
KLIMAREGNSKAP

VANYLVEN KOMMUNE 2019

Denne rapporten tar for seg klimaregnskap for Vanylven kommune sin egen virksomhet for år 2019.

Utarbeidet av Hogne Nersund Larsen, Émilie Chartrand og Jill Saunders

13. april 2021

Illustrasjonsfoto: Ola Døhl

KLIMAREGNSKAP
VANYLVEN KOMMUNE 2019

Innhold

1	Introduksjon	4
1.1	Bakgrunn	4
1.2	Introduksjon av klimafotavtrykk	4
1.3	Metode	5
1.4	Om Vanylven kommune	6
1.5	Klimaarbeid i kommunen	6
2	Resultater	7
2.1	Resultater, hovednivå	7
2.2	Resultater, detaljert nivå	9
2.3	Utvikling over tid	11
3	Oppsummering	12
3.1	Nøkkelfunn	12

Figurer

Figur 1: Inndeling i scope ifølge GHG-protokollen	5
Figur 2: Illustrasjonsfoto: Renate Hatlegjerde	6
Figur 3: CO ₂ e utslipp i kg fordelt pr. innbygger (gjennomsnitt) for 2019	7
Figur 4: Klimafotavtrykk totalt Vanylven kommune år 2019, fordelt på hovedkategorier, tall i tonn CO ₂ e	8
Figur 5: Klimafotavtrykk, Vanylven kommune år 2019, detaljert nivå, tall i tonn CO ₂ e	10
Figur 6: Utvikling i klimafotavtrykk, år 2001 til 2019	11
Figur 7: Klimafotavtrykk 2019 fordelt på KOSTRA-innkjøpsarter	12
Figur 8: Klimafotavtrykk 2019 fordelt på KOSTRA-innkjøpsarter	13

Tabeller

Tabell 1: Klimafotavtrykk totalt Vanylven kommune år 2019, fordelt på hovedkategorier, tall i tonn CO ₂ e	8
Tabell 2: Klimafotavtrykk, Vanylven kommune år 2019, detaljert nivå, tall i tonn CO ₂ e	9
Tabell 3: Utvikling i klimafotavtrykk, år 2001 til 2019	11

1. Introduksjon

1.1 BAKGRUNN

Klimagassutslipp fra menneskelig aktivitet er – med ekstrem sannsynlighet – hovedårsaken til den observerte temperaturøkningen fra 1951 til i dag. Dette ble slått fast av FN's klimapanel sin siste rapport fra 2014. Regjeringa mener at den globale oppvarmingen er vår tids kanskje største utfordring. Et første naturlige steg i å iverksette effektiv klimahandling er å måle klimagass-utslippene i et såkalt klimagassregnskap. Dette er også motivasjonen i dette dokument, hvor et klimagassregnskap for Vanylven kommune er utarbeidet.

Globalt sett er en gjennomsnittsperson ansvarlig for omtrent syv tonn CO₂-ekvivalenter (CO₂e). Fotavtrykket til en gjennomsnittlig nordmann er mer enn det doble; 15 tonn CO₂e, og fordeler seg på omtrent 10 tonn CO₂e fra privat forbruk og nær 5 tonn CO₂e fra offentlig forbruk. Offentlig forbruk fordeler seg på kommunal, fylkeskommunal og statlig virksomhet, der dette notat dekker det førstnevnte; kommunal virksomhet.

Norske kommuner og fylkeskommuner har en forholdsvis lang historie med å jobbe med lokal klimahandling, initiert helt tilbake til Lokal Agenda fra Rio-konferansen i 1992. Også klimaregnskap ble utviklet med bruk av kommunefordelte data fra SSB tilbake til 1991. Imidlertid var det begrensninger som gjorde at statistikken i 2012 ble nedlagt. Denne er nå startet opp igjen, med forbedringer på visse områder.

1.2 INTRODUKSJON AV KLIMAFOTAVTRYKK

Asplan Viak sin gruppe på energi og miljø i Trondheim, tidligere MiSA – miljøsystemanalyse, så på 2000-tallet behov for forbedret statistikk på klimagassutslipp for kommuner. To behov ble klare; kommuner ønsket en bedre oversikt over egen virksomhet og de ønsker i større grad å inkludere fotavtryksberegninger, sistnevnte et resultat av mer fokus på dette med miljøkrav i anskaffelser. På bakgrunn av dette ble modellen i Klimakost utviklet. I utgangspunktet ble Klimakost utviklet som en modell for å beregne komplette klimaregnskap for kommunens egen virksomhet, men har nå også blitt benyttet til å beregne klimafotavtrykk av kommunes innbyggere.

I Figur 1 skisserer vi denne utviklingen fra å kun se på direkte utslipp innen en kommune (geografisk perspektiv) gjennom bruk av data fra SSB, til å vurdere også klimafotavtrykk av både egen virksomhet, og også samfunnet totalt, med bruk av klimakostmodellen.

Fokus i denne rapporten er klimafotavtrykket av egen virksomhet i kommunene. Flere momenter kan trekkes frem om hvorfor dette er viktig:

- Viktig å «feie for egen dør» og vise at kommuner tar ansvar for egen virksomhet. Synlighet ut mot befolkning er viktig.
- Stor grad av påvirkningspotensial. Det er i hovedsak lettere å gjennomføre tiltak på egen virksomhet enn det er å påvirke næringsliv og privat forbruk.
- Kommuner har en viktig rolle som innkjøper og kan gjennom dette påvirke teknologi-utvikling gjennom å stille miljøkrav i anskaffelser.
- Dette notat er kun en innledende beskrivelse av analysen, med utvalgte resultater. Klimaregnskap for alle kommuner er lagt på klimakostportalen, som ligger på www.klimakost.no.

Her kan man se på klimaregnskapet på ulike måter:

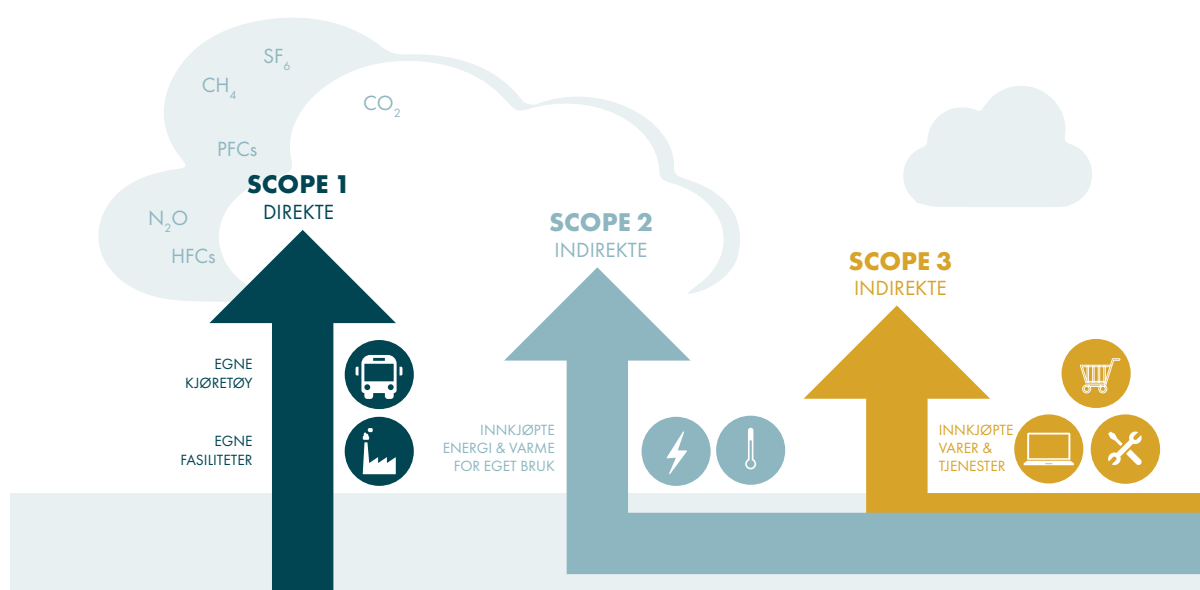
- Inndelinger i bidrag og tjenester på to ulike detaljgrader.
- Krysskoblinger mellom bidrag og tjenesteområde.
- Tidsserier 2001-2019 (bør benyttes med forsiktighet da det er noe feil i eldre data).
- Sammenligninger av kommune, fylke og nasjonale klimaregnskap.

Analysen er ment som et kunnskapsgrunnlag. Altså som et grunnlag for at kommuner skal kunne begynne med sitt klimaarbeid.

1.3 METODE

Klimafotavtrykket til kommunen er modellert med klimakostmodellen¹. Modellen benytter en kombinasjon av livsløpsanalyse (LCA) for fysiske innsatsfaktorer (i denne analysen energiforbruk) og miljøutvidet kryssløpsanalyse (EEIOA) for økonomiske innsatsfaktorer. I en miljøutvidet kryssløpsanalyse benyttes utslipp og aktivitetsdata for et standard utvalg næringslivssektorer (SN2007 /NACE rev2) for å beregne utslippene et gitt innkjøp innen hver sektor forårsaker.

Fysiske tall på energibruk og økonomiske tall på innkjøp er begge innhentet via KOSTRA-systemet til SSB². Bruk av økonomiske innsatsfaktorer – altså hvor mye kommunene kjøper inn av matvarer, undervisningsmateriell, byggematerialer, diverse tjenester, osv. – har vist seg som en god og effektiv måte å få et godt oversiktsbilde av klimafotavtrykket. Begrensingen er at man må benytte sektor-snitt av typen «matvareproduksjon», og er ikke i stand til å skille mellom ulike produkter innen hver kategori. Til dette trengs det mer detaljerte LCA-analyser på element ut over kun energibruk. En klimakostanalyse er derfor ment som en innledende analyse av klimafotavtrykk for å identifisere fokusområder i klimahandlingen.

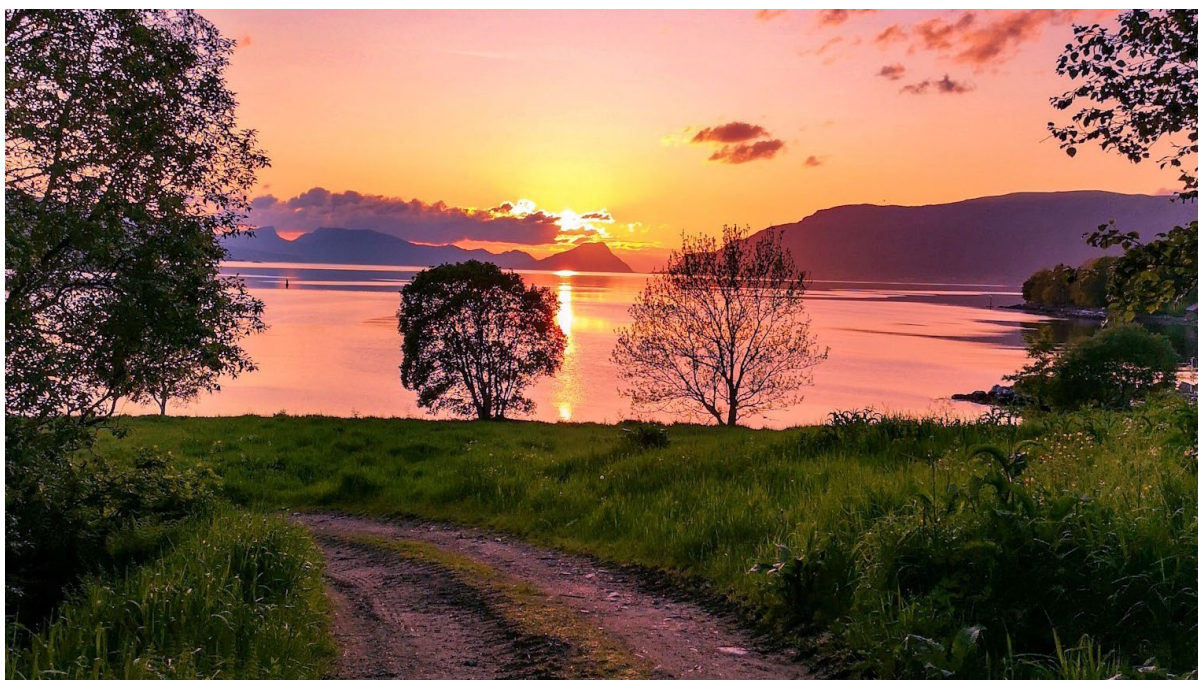

Figur 1: Inndeling i scope i følge GHG-protokollen

1 <http://www.klimakost.no/>

2 <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra/>

Figur 2: Illustrasjonsfoto: Renate Hatlegjerde

1.4 OM VANYLVEN KOMMUNE

Vanylven er en kommune på Sunnmøre i Møre og Romsdal. Den grenser i nord (over Rovdefjorden) til Sande og Herøy, i øst mot Volda, i sør mot Stad og Kinn og i sørvest mot Stad.

Fiskå er kommunesenteret og kommunens eneste tettsted etter SSB's definisjon, med 504 innbyggere per 1. januar 2020. Blant de viktigste bygdelagene er Åheim, Sylte, Rovde, Syvde, Eidså, Åram og Fiskå. Av kommunens befolkning bor 16 prosent i tettsteder mot 73 prosent i fylket som helhet (2019).

Det er 3 grunnskoler i kommunen: Åheim, Myklebust (Syvde) og Fiskå. Herøy videregående skule har tidligere hatt en avdeling i Syvde. Åheim er kjent for utvinning av mineralet olivin. Andre bransjer av betydning er: næringsmiddelindustri, trelast-/trevareindustri inkludert møbelindustri og gummi-/plast-/mineralsk industri (betongvareproduksjon). Jordbruk står relativt sterkt i Vanylven selv om brukene er forholdsvis små.

Vanylven er knyttet nordover mot Ålesund og sørover mot Måløy med fylkesveg 61 og østover mot Volda med fylkesveg 652^{1,2}.

1.5 KLIMAARBEID I KOMMUNEN

Den klare og tydelige visjonen angående klima og miljø i Vanylven, ligger i utsagnet: «Vanylven skal vere blant Noregs fremste miljøkommunar i vidaste forstand, med fokus på trivsel, vekst og berekraftig utvikling» (Kommuneplan til 2020, samfunnsdelen)

I Vanylven kommune sin klimaplan fra 2018 har kommunen som mål å redusere utslipp med 40 % innen 2030 sammenlignet med utslippstallene i 2015.

Basert på klimaplanen, ligger det største potensialet for redusert klimagassutslipp i sektorene jordbruk og transport. Likevel er det viktig med tiltak innen alle de ulike sektorene for å nå utslippsmålet.

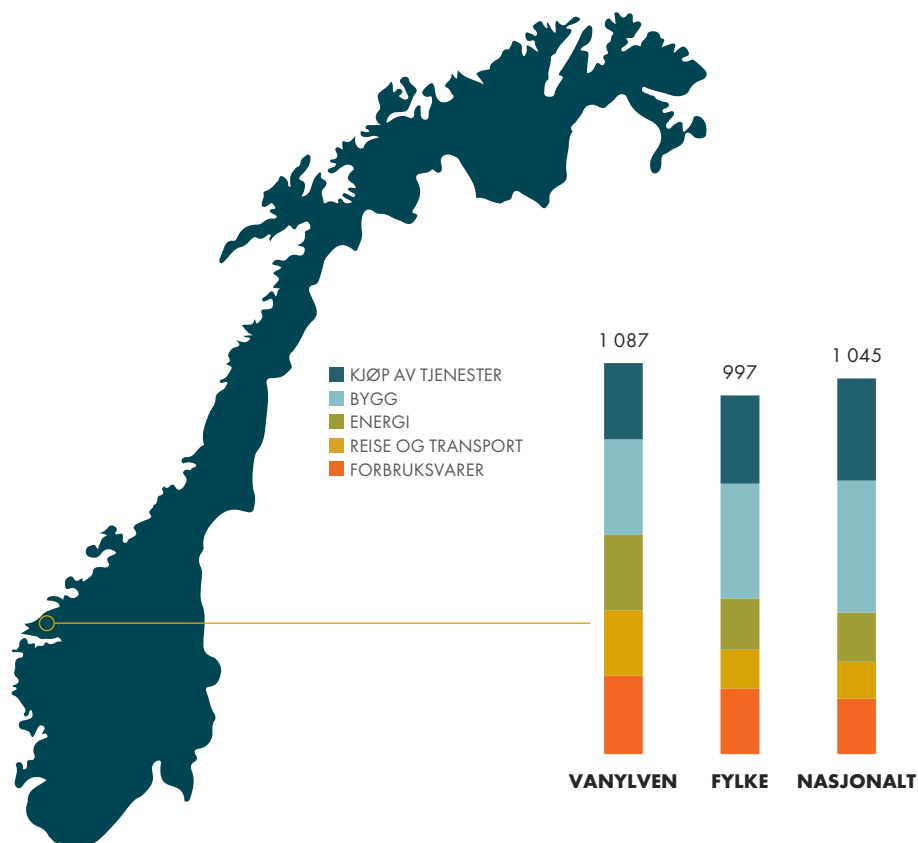
Tiltakene i klimaplanen inkluderer: utvide og forbedre tilbudet på miljøstasjonen; informasjonskampanjer og råd om tiltak; utvide bruken av offentlig transport, gåing og sykling, og; oppmuntre til aktiviteter i kommunen til å bli et miljøfyrtårn³.

1 Store Norske Leksikon, Vanylven

2 Wikipedia, Vanylven

3 KOMMUNEDELPLAN: KLIMAPLAN 2018-2030, Vanylven kommune

2. Resultater

Figur 3: CO₂e utslipp i kg fordelt pr. innbygger (gjennomsnitt) for 2019

2.1 RESULTATER, HOVEDNIVÅ

Vanylven kommune har som følge av sin egen virksomhet i 2019 et totalt klimafotavtrykk på 3 439 tonn CO₂ ekvivalenter. Resultatet kan også måles i CO₂ ekvivalenter per innbygger. Vanylven har 1 087 kg CO₂e per innbygger, høyere enn både fylkes- og landsgjennomsnittet: henholdsvis 997 og 1 045 kg CO₂e per innbygger som vist i Figur 3.

I Tabell 1 og Figur 4 er klimafotavtrykket på hovedkategorinivå for Vanylven kommune illustrert. Fra dette kan man finne områder som man må se nærmere på.

Bidrag fra bygg og infrastruktur har det høyeste bidraget med 842 tonn. Forbruksvarer, kjøp av tjenester og energi hovedkategorinivåer ligger relativt jevnt fordelt med 691 tonn på forbruksvarer, 671 tonn på kjøp av tjenester og 663 tonn på energi. Kjøp av tjenester er både private og offentlig tjenester, der private barnehager og konsulenttjenester er eksempler på det førstnevnte, og aktivitet til IKS'er er eksempel på sistnevnte. Reise og transport etterfølger med 573 tonn.

Fordelt på tjenesteområder har samlekategorien «annet», som inkluderer andre tjenester, det høyeste bidraget på over 1 125 tonn CO₂e. Denne kategorien har viktige bidrag fra kommunale boliger, samferdsel, kultur, og brann og ulykke. Helse og sosial etterfølger med 893 tonn. Grunnskole har et bidrag på 512 tonn. Vann, avløp og renovasjon (VAR) har et bidrag på 374 tonn, administrasjon med 293 tonn og barnehage med 244 tonn.

HOVEDGRUPPER	ADMINISTRASJON	BARNEHAGE	GRUNNSKOLE	HELSE & SOSIAL	VAR	ANNET	SUM
FORBRUKSVARER	43	25	116	263	86	158	691
REISE OG TRANSPORT	50	4	178	236	16	89	573
ENERGI	53	87	88	184	40	210	663
BYGG & INFRASTRUKTUR	17	8	33	86	185	513	842
KJØP AV TJENESTER	130	119	97	123	47	155	671
SUM	293	244	512	893	374	1 125	3 439

	20 %	FORBRUKSVARER
	17 %	REISE OG TRANSPORT
	19 %	ENERGI
	24 %	BYGG & INFRASTRUKTUR
	20 %	KJØP AV TJENESTER

Tabell 1: Klimafotavtrykk totalt Vanylven kommune år 2019, fordelt på hovedkategorier, tall i tonn CO₂e

Figur 4: Klimafotavtrykk totalt Vanylven kommune år 2019, fordelt på hovedkategorier, tall i tonn CO₂e

2.2 RESULTATER, DETALJERT NIVÅ

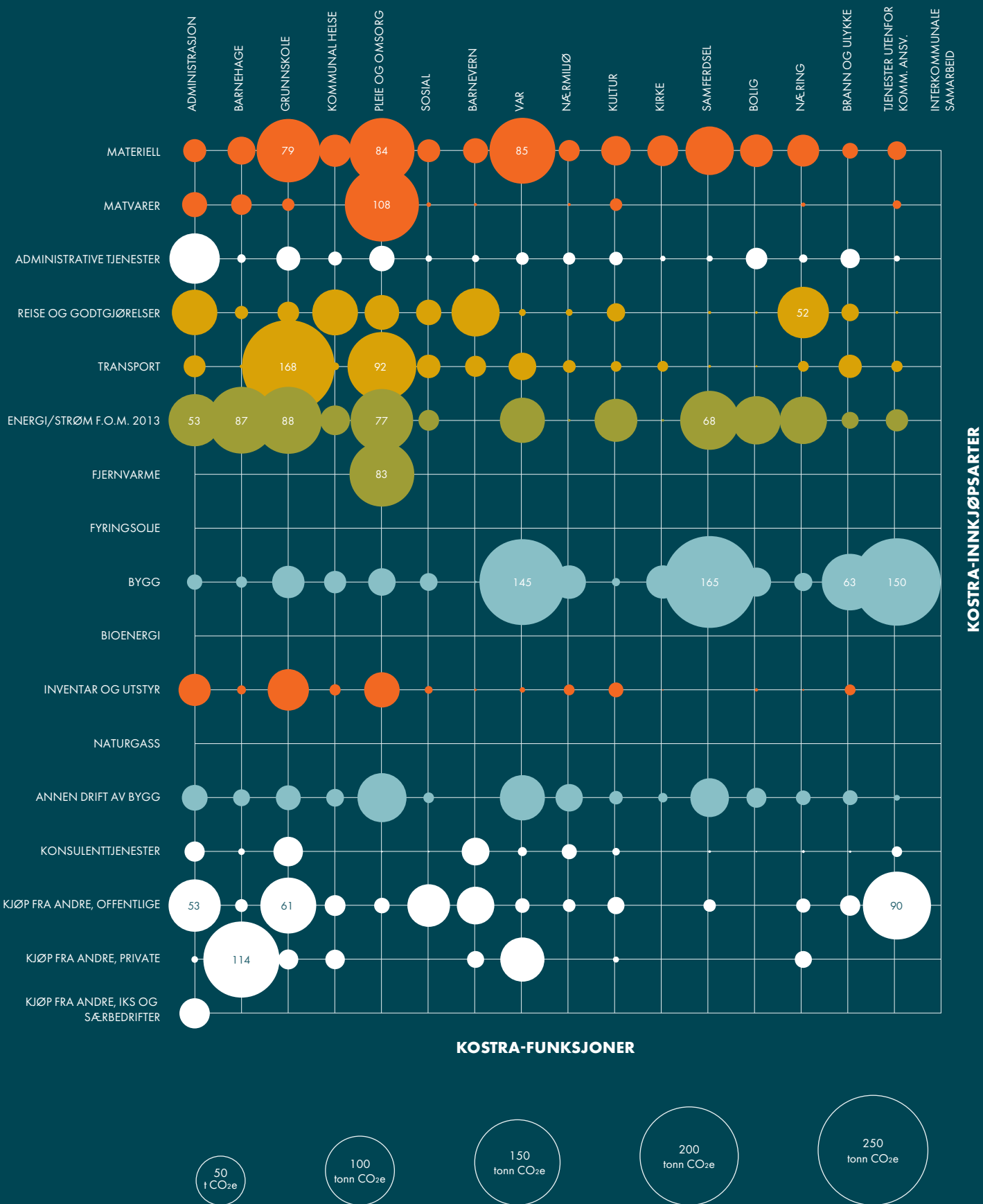
I Tabell 2 og Figur 5 er klimafotavtrykket til Vanylven kommune fra 2019 illustrert i mer detalj. Her er for eksempel hovedkategorien forbruksvarer delt inn i materiell (460 tonn), matvarer (137 tonn), adm. tjenester (110 tonn) og inventar og utstyr (94 tonn). For energi dominerer ikke overraskende strøm, beregnet med nordisk el-miks på 126 g CO₂e/kWh.

Hovedkategorien bygg og infrastruktur er dessverre lite videre inndelt i KOSTRA-systemet. Her er derfor kun «annen drift av bygg» skilt ut som et eget bidrag. Dette inkluderer også bidrag fra annen infrastruktur som innen VA og vei. Selv om det er spesielt høye bidrag innen hovedkategorien bygg, det er viktig å være klar over at slike investeringer, over et livsløp, kan være positivt for både klima og miljø. Ved f.eks. bygging av nye kommunale bygg med lav energibruk, og investeringer i VA-nett som bedrer kvaliteten på tjenesten.

I klimakost legger man hele klimabidraget til det året investeringen gjøres og ikke fordelt utover levetiden. Dette gjør imidlertid at investeringer slår betydelig ut i klimaregnskapet. Tjenestekjøp fordeler seg på konsulenttjenester (51 tonn), andre offentlige tjenester (312 tonn), private tjenester (180 tonn) og bidrag fra interkommunale selskap (IKS) og kommunale foretak (18 tonn). For sistnevnte kategori er det nesten utelukkende bidrag fra VAR, distribusjon av vann. Det er også et tydelig bidrag fra transport i grunnskole med 168 tonn CO₂e. Dette er for det meste kjøp av transporttjenester, disse kategoriene er i all hovedsak scope 3 bidrag. Kommunen bør innarbeide gode rutiner på å stille klima og miljøkrav i sine anskaffelser for å påvirke klimabidraget til disse.

FUNKSJON	ADMINISTRASJON	BARNEHAGE	GRUNNSKOLE	KOMMUNAL HELSE	PLEIE OG OMSORG	SOSIAL	BARNEVERN	VAR	NÆRMILJØ	KULTUR & IDRETT	KIRKE	SAMFERDSEL	KOMMUNALE BOLIG	NÆRING	BRANN OG ULYKKE	TJENESTER	INTERKOMMUNALE SAMARBEID	SUM
MATERIELL	10	15	79	20	84	10	12	85	9	17	19	46	21	20	5	7	0	460
MATVARER	12	8	3	0	108	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	1	0	137
ADMINISTRATIVE TJENESTER	49	1	11	4	13	1	1	3	3	4	1	1	9	1	7	1	0	110
REISE OG GODTGJØR.	41	3	9	41	24	13	45	1	1	7	0	0	0	52	6	0	0	243
TRANSPORT	10	0	168	1	92	11	9	15	3	2	2	0	0	2	11	3	0	330
ENERGI/STRØM	53	87	88	17	77	8	-1	40	0	36	0	68	46	44	6	10	0	580
FJERNVARME	0	0	0	0	83	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	83
FYRINGSOLJE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NATURGASS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BIOENERGI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
INVENTAR OG UTSTYR	20	2	34	2	25	1	0	1	2	4	0	0	0	0	2	0	0	94
BYGG OG INFRASTRUKTUR	5	2	21	10	15	6	0	145	22	1	22	165	17	7	63	150	0	649
ANNEN DRIFT AV BYGG	13	6	12	6	47	2	0	40	15	4	2	30	8	4	4	1	0	193
KONSULENTTJENESTER	8	1	17	0	0	0	15	2	4	1	0	0	0	0	0	2	0	51
KJØP FRA ANDRE, OFF	53	3	61	9	5	35	28	4	3	6	0	3	0	4	8	90	0	312
KJØP FRA ANDRE, PRIVATE	1	114	8	7	0	0	6	38	0	1	0	0	0	6	0	0	0	180
KJØP FRA ANDRE, IKS, KF	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
SUM	293	244	512	118	571	88	115	374	63	86	45	313	101	140	112	265	0	3 439

Tabell 2: Klimafotavtrykk, Vanylven kommune år 2019, detaljert nivå, tall i tonn CO₂e

Figur 5: Klimafotavtrykk, Vanylven kommune år 2019, detaljert nivå, tall i tonn CO₂e

2.3 UTVIKLING OVER TID

Klimafotavtrykket til Vanylven kommune utviklet seg relativt jevnt fra 2001 til 2019, men med en topp i 2013. Denne økningen kommer hovedsakelig fra byggkategorien. Utviklingen fra 2001 til 2019 vist i Tabell 3 og Figur 6.

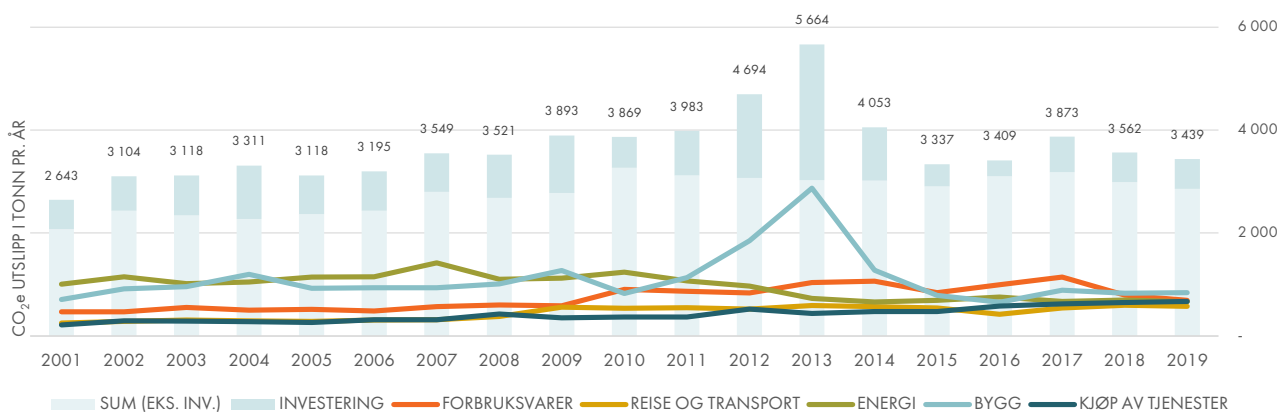
Forbruksvarer nådde en topp i 2017, og har gått litt ned etter det. Reise og transport var relativt jevn frem til 2007, deretter har utslippene vært høyere.

Utslipp fra energi økte noe frem mot 2007, men har gått ned siden da. Kategorien kjøp av tjenester har økt jevnt. Byggekategorien viser mest variasjon, sannsynligvis som et resultat av byggeprosjekter og investering.

Investeringer sto for 18 % av utslippene i 2017, 16 % i 2018 og 17 % i 2019. I de tre årene her kommer over 51 % av investeringene fra bygg og infrastruktur.

ÅR	FORBRUKSVARER	REISE & TRANSPORT	ENERGI	BYGG	KJØP AV TJENESTER	SUM
2001	470	249	1 003	706	215	2 643 kg
2002	468	284	1 147	914	292	3 104 kg
2003	553	307	1 015	958	285	3 118 kg
2004	499	294	1 048	1 194	277	3 311 kg
2005	514	280	1 141	923	259	3 118 kg
2006	482	310	1 151	936	316	3 195 kg
2007	569	314	1 420	934	313	3 549 kg
2008	604	378	1 101	1 013	426	3 521 kg
2009	585	560	1 123	1 273	353	3 893 kg
2010	903	536	1 241	824	366	3 869 kg
2011	867	546	1 071	1 131	368	3 983 kg
2012	833	519	968	1 852	522	4 694 kg
2013	1 039	591	726	2 870	438	5 664 kg
2014	1 066	572	662	1 276	476	4 053 kg
2015	842	543	692	785	474	3 337 kg
2016	997	422	756	653	582	3 409 kg
2017	1 145	543	673	891	621	3 873 kg
2018	795	595	695	831	648	3 562 kg
2019	691	573	663	842	671	3 439 kg

Tabell 3: Utvikling i klimafotavtrykk, år 2001 til 2019

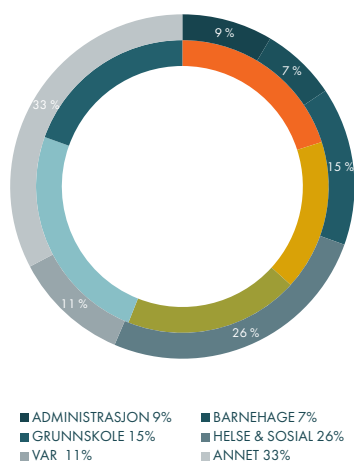
Figur 6: Utvikling i klimafotavtrykk, år 2001 til 2019

3. Oppsummering

3.1 NØKKELFUNN

Vanylven kommune har i 2019 et totalt klimafotavtrykk fra sin egen virksomhet på 3 439 tonn CO₂e. Dette er en reduksjon på omtrent 3 % fra 2018. Sammenlignet med 2017 er det i 2019 en reduksjon på 11 %, mens det er en økning på 1 % fra 2016 i 2019. Økningen i 2017 kan i stor grad tilskrives økte investeringer i bygg-kategorien, og klimafotavtrykket dette genererer.

Det er viktig å være klar over at slike investeringer over et livsløp kan være positivt klima og miljømessig, f.eks. bygging av nye kommunale bygg med lavt energibruk, og investeringer i VA-nett som bedrer kvaliteten på tjenesten. I klimakost så legger man hele klimabidraget til det året investeringen gjøres siden det er da man bestemmer teknologi og materialvalg.

Figur 7: Klimafotavtrykk 2019 fordelt på KOSTRA-funksjoner

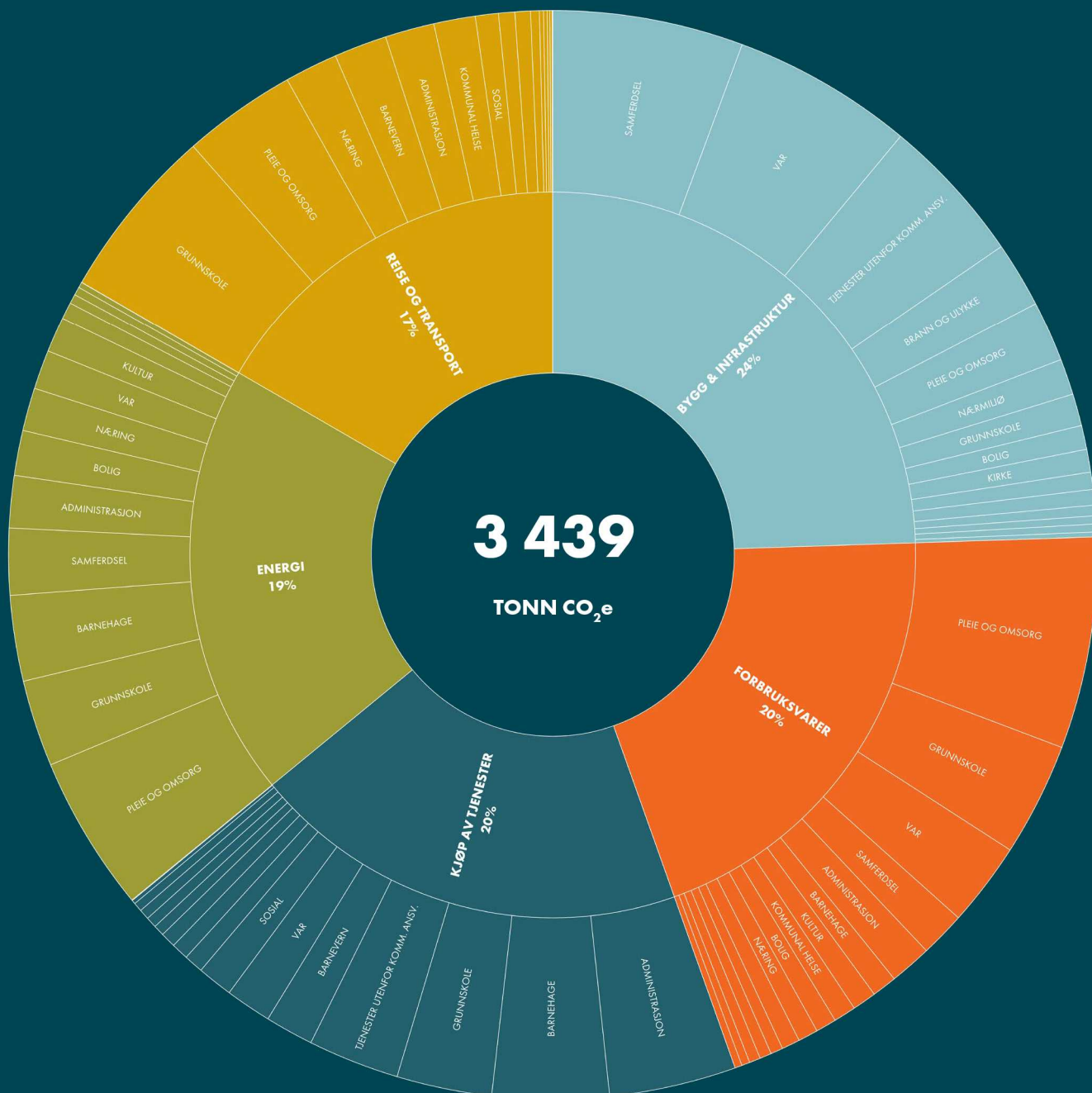
Dette gjør imidlertid at investeringer slår betydelig ut i klimaregnskapet.

Klimafotavtrykket til Vanylven kommune uten investeringer har hatt en jevn økning siden 2001 til 2014, deretter har det vært relativt jevne utslipp. Det er hovedsakelig investeringene som står for det økte klimagassutslippet, hvor det er kategorien bygg som har det største utslippet knyttet til investeringer.

Går vi tilbake til hovedkategoriene og fordeler investeringer på disse ser vi at bygg og infrastruktur utgjør 24 % av klimafotavtrykket til Vanylven kommune i 2019. Den resterende hovedkategoriene fordeler seg mellom tjenestekjøp (20 %), forbruksvarer (20 %), energi (19 %) og reise og transport (17 %). Tjenestekjøp og reise og transport er i all hovedsak scope 3 bidrag gjennom innkjøp av varer og tjenester. Dette er et bredt spekter av ulike varer og tjenester, og kommunen må innarbeide gode rutiner på å stille klima og miljøkrav i sine anskaffelser for å påvirke klimabidraget til disse.

De **TRE BIDRAGSYTERNE** basert på disse kildene og aktiviteten i klimafotavtrykk:

- 1 PLEIE OG OMSORG;**
- 2 GRUNNSKOLE; OG**
- 3 VANN-, AVLØP- OG RENOVASJONSANLEGG.**

Figur 8: Klimafotavtrykk 2019 fordelt på KOSTRA-innkjøpsarter

Vedlegg 1: Kategoriseringer innkjøp

HOVEDKATEGORI	UNDERKATEGORI	DETALJERT KATEGORI
FORBRUKSVARER	Materiell	Kontormateriell Undervisningsmaterieil Medisinsk forbruksmaterieil Medikamenter Matvarer Annet forbruksmaterieil/råvarer og tjenester
	Matvarer Inventar og utstyr	Matvarer Inventar og utstyr
REISE OG TRANSPORT	Reiser og godtgjørelser	Opplæring og kurs Utgifter og godtgjørelser for reiser, diett, bil o.l. som er oppgavepliktige Andre oppgavepliktige godtgjørelser
	Transport	Transportutgifter og drift av egne transportmidler Kjøp, leie og leasing av transportmidler
ENERGI	Energi/Strøm f.o.m. 2013	Energi/Strøm f.o.m. 2013
	Fjernvarme	Fjernvarme
	Fyringsolje	Fyringsolje
	Naturgass	Naturgass
	Bioenergi	Bioenergi
BYGG OG INFRASTRUKTUR	Bygg og infrastruktur	Leie av lokaler og grunn Vedlikehold og byggetjenester Grunnerverv Kjøp av eksisterende
	Annen drift av bygg	Serviceavtaler og reparasjoner Materialer til vedlikehold Renhold, vaskeri- og vaktmestertjenester
KJØP AV TJENESTER	Konsulenttjenester	Konsulenttjenester
	Kjøp fra andre, offentlige	Fra staten Fra fylkeskommuner Fra kommuner
	Kjøp fra andre, private	Kjøp fra andre, private
	Kjøp fra andre, IKS og særbedrifter	Kjøp fra IKS der kommunen/fylkeskommunen selv er deltager Fra egne særbedrifter

Vedlegg 2: Kategoriseringer tjenesteområder

HOVEDKATEGORI	UNDERKATEGORI	DETALJERT KATEGORI
ADMINISTRASJON		100 Politisk styring
		110 Kontroll og revisjon
		120 Administrasjon
		121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvalt.
		130 Administrasjonslokaler
		170 Årets premieavvik
		171 Amortisering av tidligere års premieavvik
		172 Pensjon
		173 Premiefond
		180 Diverse fellesutgifter
	190 Interne serviceenheter	
BARNEHAGE		201 Førskole
		211 Styrket tilbud til førskolebarn
		221 Førskolelokaler og skyss
GRUNNSKOLE		202 Grunnskole
		213 Voksenopplæring
		214 Spesialskoler
		215 Skolefritidstilbud
		222 Skolelokaler
		223 Skoleskyss
HELSE & SOSIAL	Kommunal helse	232 Forebygging, helsestasjons og skolehelsetj, 233 Annet forebyggende helsearbeid 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering
	Pleie og omsorg	234 Aktivisering og servicetj., eldre, funksjonsh. 253 Pleie, omsorg, hjelp, rehabilitering i institusjon 254 Kjernetjenester, pleie, omsorg, hjemmeb. 255 Medfinansiering somatiske tjenester 256 Akutthjelp helse- og omsorgstjenesten 261 Institusjonslokaler
	Sosial	242 Råd, veiledning og sosial forebyggende arbeid 243 Tilbud til personer med rusproblemer 265 Kommunalt disponerte boliger 273 Kommunale sysselsettingstiltak 275 Introduksjonsordningen 276 Kvalifiseringsordningen 281 Økonomisk sosialhjelp
	Barnevern	244 Barneverntjeneste 251 Barneverntiltak i familien 252 Barneverntiltak utenfor familien

HOVEDKATEGORI	UNDERKATEGORI	DETALJERT KATEGORI
VAR		340 Produksjon av vann
		345 Distribusjon av vann
		350 Avløpsrensing
		353 Avløpsnett/innsamling av avløpsvann
		354 Tømming av slamavskillere, septiktanker o.l.
		355 Innsamling av husholdningsavfall
		357 Gjenvinning og sluttbeh. av husholdningsavfall
ANNET	Nærmiljø	300 Fysisk tilrettelegging og planlegging
		301 Plansaksbehandling
		302 Bygge- og delesaksbehandling og seksjonering
		303 Kart og oppmåling
		304 Bygge og delesaksbeh., ansvarsrett, utslippstil.
		305 Eierseksjonering
		335 Rekreasjon i tettsted
	Kultur	360 Naturforvaltning og friluftsliv
		365 Kulturminnevern
		370 Bibliotek
		373 Kino
		375 Muséer
		377 Kunstformidling
		380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg
	Kirke	381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg
		383 Musikk- og kulturskoler
		385 Andre kulturaktiv., tilskudd kultur/idrettsbygg
		386 Kommunale kulturbygg
		390 Den norske kirke
		392 Andre religiøse formål
	Samferdsel	393 Kirkegårder, gravlunder og krematorier
		330 Samferdselsbedrifter/transportiltak
		332 Kommunale veier, miljø/trafiksikkerhet, parkering
		333 Kommunale veier, nyanlegg, drift og vedlikehold'
	Bolig	334 Kommunale veier, miljø og trafiksikkerhetstiltak'
		265 Kommunalt disponerte boliger
		283 Bistand etablering og opprettholdelse egen bolig
	Næring	315 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak
		320 Kommunal næringsvirksomhet
		321 Konesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg
		325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet
	Brann og ulykke	329 Landbruksforvaltning og landbasert næringsutvikling
		338 Forebygging av branner og andre ulykker
	Tjenester utenfor komm. ansv.	339 Beredskap mot branner og andre ulykker
		285 Tjenester utenfor ord. kom. ansvarsområde
	Interkommunale samarbeid	290 Interkommunale samarbeid (§27- samarbeid)